

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Sesotho

سوتي

التَّحْذِيرُ مِنَ الْبِدْعِ

Temoso khahlanong le bid'ah

Mongoli Setsibi se hlomphehang Shaykh
'Abdul 'Aziz ibn 'Abdullah ibn Baz

التَّحْذِيرُ مِنَ الْبِدْعِ

Temoso khahlanong le bid'ah

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ الْعَلَّامَةِ
عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللَّهُ

Mongoli Setsibi se hlomphehang Shaykh
'Abdul 'Aziz ibn 'Abdullah ibn Baz

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lengolo la Bohlano:

Kahlolo ea ho keteka letsatsi la tsoalo la Moprofeta ﷺ (Mawlid an-Nabawī), le mekete e meng ea matsatsi a tsoalo (Mawālīd)

Ho rorisoe Allah 'me khotso le litlhohonolofatso tsa Allah li be holim'a Moromuoa oa Allah le ho ba lelapa la hae le barutuo ba hae, hammoho le bohle ba latelang tataiso ea hae.

Joale ha re tsoeleng pele: Batho ba bangata ba ile ba botsa khafetsa mabapi le kahlolo ea ho keteka letsatsi la tsoalo la Moprofeta ﷺ, ho ema ka tlhompho bakeng sa hae nakong ea mokete oo, ho mo lumelisa le lintho tse ling tse etsoang meketeng eo.

Karabo ke ena: Ha hoa lumelloa ho keteka letsatsi la tsoalo la Moromuoa ﷺ kapa la motho ofe kapa ofe, hobane seo ke e 'ngoe ea litlhahiso tse ncha (bid'ah) tse kentsoeng bolumeling. Lebaka ke hore Moromuoa ﷺ ha aa ka a se etsa, leha e le Khulafā tsa hae ba tataisitsoeng hantle, kapa Sahabah ba bang (Allah A khahlisoe ke bona), kapa Tabi'een ba ileng ba ba latela ka bokhabane melokong e molemo ka ho fetisisa. Ke bona ba neng ba tseba Sunnah hantle ka ho fetisisa, ba bile ba e-na le lerato le phethahetseng ka ho fetisisa ho

Moromuoa ﷺ, hape ba ne ba latela molao oa hae ka botlalo ho feta bohle ba ileng ba tla ka mor'a bona, Allah Ea phahameng O itse Bukeng ea Hae e hlakileng:

{...وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا...}

{...Seo Moromuoa a le fang sona, le se amohele; 'me seo a le thibelang sona, le se tlohele...}

[Al-Hashr: 7]. Hape, Ea Halalelang le Ea Tlotlehang o itse:

{...فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ}

{...Kahoo, ba hanyetsang taelo ea hae (ea Moromuoa ﷺ) ba ts'oanetse ho itlhokomela, esere ba hlaheloa ke teko (fitnah), kapa ba otloa ke kotlo e bohloko} [An-Nūr: 63] Allah Ea Phahameng O boetse O re:

{لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ۝}

{Ruri ho Moromuoa oa Allah (ﷺ) le na le mohlala o motle oo le lokelang ho o latela, bakeng sa ea nang le tšepo ho Allah le Letsatsi la ho Qetela, le ea hopolang Allah haholo} [Al-Aḥzāb: 21] Hape Allah O itse:

{وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ الْمُقَدَّمُونَ وَالْآخِرُونَ أُولَئِكَ الْمُتَنَجِّسُونَ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ يَأْخُذُونَ بِهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ}

اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾

{Ba ileng ba ipabola har'a Bafalli (Muhājirīn) le Bathusi (Anṣār), hammoho le ba ileng ba ba latela ka bokhabane, Allah O khahliloe ke bona, le bona ba khahliloe ke Eena. O ba lokiselitse lirapa tseo linoka li phallang ka tlas'a tsona, moo ba tla lula teng ka ho sa feleng. Eo ke katleho e kholo ka ho fetisisa} [At-Tawbah: 100] Allah Ea phahameng O itse:

(...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا...)

{...Kajeno Ke phethetse bolumeli ba lona sebakeng sa lona, ka phetha mohau oa Ka holim'a lona, 'me Ka le khethela Islam hore e be bolumeli ba lona...} [Al-Mā'idah: 3]. 'Me litemana tse nang le moelelo ona li ngata haholo. Ho tlalehiloe ka netefatso ho tsoa ho Moporofeta ﷺ hore o itse:

«مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ».

“Mang kapa mang ea qapang tabeng ena ea rona (ea bolumeli) ntho eo e seng karolo ea eona, e tla hanoa (ha e na amoheloa).” Ke hore: e tla latoloa le ho se amoheloe, 'Me o itse ho Hadith e 'ngoe:

«عَلَيْكُمْ بِسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي، تَمَسَّكُوا بِهَا، وَعَصُوا عَلَيْهَا بِالتَّوَّاجِدِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ

“Khomarelang Sunnah ea ka le Sunnah ea Li-khalifah tse tataisitsoeng hantle ba tlang ka mor'a ka. E tšoarelleng ka tieo, 'me le e khomarele ka matla. Le ele hloko lintho tse ncha tse qapiloeng bolumeling, hobane ntho e 'ngoe le e 'ngoe e ncha e qapiloeng bolumeling ke bid'ah, 'me bid'ah e 'ngoe le e 'ngoe ke tahleho.” Hadith tsena tse peli li na le temoso e matla khahlanong le ho qapa le ho latela maiqapelo (bid'ah),

Ho qapa mekete e joalo ea matsatsi a tsoalo ho fana ka maikutlo a hore Allah Ea Halalelang le Ea Phahameng ha aa ka a phethahatsa bolumeli bona bakeng sa sechaba sena, le hore Moromuoa ﷺ ha aa ka a fetisa tsohle tseo sechaba se lokelang ho li etsa. Eaba ho tla batho ba morao-rao, ba qapa lintho bolumeling ba Allah tseo A sa kang A li lumella, ba ipolela hore lintho tseo li ba atametsa ho Allah. Ntle ho pelaelo, sena ke kotsi e kholo ebile ke ho hanyetsa Allah Ea Matla 'Ohle le Moromuoa oa Hae ﷺ. Allah O phethetse bolumeli ba Hae bakeng sa bahlanka ba Hae 'me A phethahatsa mohau oa Hae holim'a bona. Moromuoa ﷺ o ile a fetisa molaetsa ka ho hlaka 'me ha a ka a siea tsela leha ele efe e isang Paradeiseng le e suthisang motho Mollong ntle le hore a e hlalositse sechaba. Sena se netefatsoa ke hadith e sahih e tsoang ho Abdullah ibn 'Amr (Allah A khahlisoe ke eena) ea reng Moromuoa oa Allah ﷺ

o itse:

«مَا بَعَثَ اللَّهُ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانَ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْ يَدُلَّ أُمَّتُهُ عَلَى خَيْرٍ مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ،
وَيُنْذِرَهُمْ شَرًّا مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ».

“Allah ha A e-s'o romele Moprofeta leha e le ofe ntle le hore e be tlamo ho eena ho tataisa sechaba sa hae molemong o moholo ka ho fetisisa oo a o tsebang bakeng sa bona, le ho ba lemosa ka bobbe bo boholo ka ho fetisisa boo a bo tsebang bakeng sa bona.” E tlalehiloe ke Muslim bukeng ea hae ea Sahih.

Ho tsebahala hore Moprofeta oa rona ﷺ ke eena ea molemo ka ho fetisisa har'a baprofeta, ke eena oa ho qetela ho bona, hape ke eena ea ileng a fetisa molaetsa ka botlalo le ho eletsa sechaba sa hae ka mokhoa o phethahetseng. Ka hona, hoja ho keteka matsatsi a tsoalo (Mawlid) e ne e le karolo ea bolumeli boo Allah Ea Halalelang le Ea Phahameng A bo ratang, Moromuoa ﷺ a ka be a ile a bo hlaloesetsa sechaba sa hae, kapa a bo etsa nakong ea bophelo ba hae, kapa Sahabah tsa hae (Allah A khahlisoe ke bona) ba ka be ba ile ba bo etsa. Kaha ha ho le e 'ngoe ea lintho tseo e ileng ea etsahala, hoa tsebahala hore mokete oo ha se karolo ea Islam. Ho e-na le hoo, ke tse ling tsa litlhahiso tse ncha (bid'ah) tseo Moromuoa ﷺ a ileng a lemosa sechaba sa hae khahlanong le tsona, joalokaha ho se ho boletsoe li-haditheng tse fetileng. 'Me litemana tsa

Qur'ān le li-hadith tse buang ka taba ena li ngata haholo.

Sehlopha sa litsebi se boletse ka ho hlaka hore se hana mekete ea Mawlid, 'me sa lemosa batho khahlanong le eona, ka ho sebetsa ho latela bopaki bo boletsoeng pejana le bo bong. Leha ho le joalo, ba bang ba litsebi ba tlileng morao ba ile ba e lumella haeba e sa kenyeletse lintho tse hanetsoeng ke Shari'ah, tse kang ho feteletsa thoriso ea Moromuoa ﷺ, kapa ho kopana ha banna le basali, kapa ho sebelisa lisebelisoa tsa boithabiso, le lintho tse ling tseo Shari'ah e hloekileng e li hanang. Ba ne ba nahana hore Mawlid ke e 'ngoe ea bid'ah e ntle (bid'ah hasanah).

Litsela tse nepahetseng tsa semolao: ke hore litaba tseo batho ba sa lumellaneng ka tsona li khutlisetsoe Bukeng ea Allah le Sunnah ea Moromuoa oa Hae Muhammad ﷺ joalokaha Allah Ea Matla 'Ohle A itse:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾

{Lona ba lumetseng! Mamelang Allah, le mamele Moromuoa, le ba nang le bolaoli har'a lona. Haeba le sa lumellane tabeng efe kapa efe, e khutlisetseng ho Allah le ho Moromuoa, haeba le lumela ho Allah le Letsatsi la Bofelo. Seo se molemo haholo, 'me se

hlahisa sephetho se setle ka ho fetisisa} [An-Nisā': 59], 'Me Molimo ea phahameng O itse:

﴿وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ...﴾

{'Me eng kapa eng eo le sa lumellaneng ka eona, kahlolo ea eona e khutlela ho Allah...}

[Ash-Shūrā: 10].

Re khutliselitse taba ena ea ho keteka Mawlid Bukeng ea Allah 'me ra fumana hore e re laela ho latela Moromuoa ﷺ ho seo a se tlisitseng, e re lemosa khahlanong le seo a se thibetseng, hape e re tsebisa hore Allah O phethetse bolumeli ba sechaba sena. Mokete ona ha se karolo ea seo Moromuoa ﷺ a se tlisitseng; ka hona ha se karolo ea bolumeli boo Allah A re phethetseng bona le boo A re laetseng ho latela Moromuoa ho bona.

Re boetse ra khutlisetsa taba ena ho Sunnah ea Moromuoa ﷺ empa ha rea ka ra fumana hore o ile a e etsa kapa a laela hore e etsoe kapa hore barutuo ba hae (Allah abe le Thabo le bona) ba ile ba e etsa. Ka hona ra tseba hore ha se karolo ea bolumeli empa ke bid'ah e iqapetsoeng le ho etsisa Bajuda le Bakreste meketeng ea bona.

Ka hona, e hlakela motho e mong le e mong ea nang le chebelo pele le ho lakatsa 'nete le toka ho e tsomeng: hore ho keteka matsatsi a tsoalo ha se karolo ea Islam empa e le ntho e ncha e iqapetsoeng eo Allah le Moromuoa oa Hae ﷺ ba re laetseng ho e

qoba le ho e ela hloko. 'Me motho ea bohlale ha a lokela ho thetsoa ke palo e kholo ea batho ba etsang joalo linaheng tse ling hobane 'nete ha e tsebahale ka palo ea ba e etsang, empa e tsebahala ka bopaki ba molao oa bolumeli joalokaha Allah Ea Matla 'Ohle A boletse mabapi le Bajuda le Bakreste:

﴿وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۚ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾

{Ba re: 'Ha ho ea tla kena Paradeiseng haese ea leng Mojuda kapa Mokreste.' Tseo ke litakatso tsa bona feela. E re: 'Tlisang bopaki ba lona haeba le bua 'nete' 111} [Al-Baqarah: 111], 'Me Allah Ea Phahameng O itse:

﴿وَإِنْ تُطِيعُوا أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ...﴾

{Haeba u ka mamela boholo ba ba leng lefatšeng, ba tla u khelosa tseleng ea Allah...} [Al-An'am: 116],

Ho feta moo, boholo ba mekete ena ea Mawlid, ntle le hore e le bid'ah, hangata ha e hloke lintho tse ling tse hanetsoeng. Tse ling tsa tsona ke ho kopana ha banna le basali, tšebeliso ea lipina le lisebelisoa tsa 'mino, ho noa lino tse tahang le ho sebelisa lithethefatsi tse tahang, hammoho le bobbe bo bong bo bongata. Hape ho ka etsahala bobbe bo boholo ho feta boo, e leng Shirk e Kholo. Sena se etsahala ka ho feteletsa thoriso ea Moromuoa ﷺ kapa ea batho ba bang ba bitsoang bahalaleli (Awliyā'), ka ho ba

rapela, ho kopa thuso ho bona, ho ba kopa tšehetso le pholoso, kapa ka ho lumela hore ba tseba tse sa bonahaleng (ghayb), le lintho tse ling tsa bofetoheli tse etsoang ke batho ba bangata nakong ea mekete ea letsatsi la tsoalo la Moprofeta ﷺ kapa la ba bang bao ba ba bitsang bahalaleli.

Ho netefalitsoe hore Moromuoa oa Allah ﷻ o itse:

«إِيَّاكُمْ وَالْعُلُوِّ فِي الدِّينِ، فَإِنَّمَا أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ الْعُلُوِّ فِي الدِّينِ».

“Hlokomelang ho feteletsa lintho tumelong, kaha ho feteletsa lintho tumelong ho timelitse bao ba tlileng pele ho lona.” Eaba ﷻ O re:

«لَا تُظْرُونِي كَمَا أَظَرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، إِنَّمَا أَنَا عَبْدٌ، فَقُولُوا: عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ».

“Le se nthorise joalokaha Bakreste ba ile ba rorisa mor'a Maria. Ke mohlanka feela, ka hona le-re: Mohlanka oa Allah le Moromuoa oa Hae.” E tlalehiloe ke Al-Bukhari, ka tlaleho ea Umar bin Khattab - eka Allah A ka khahlisoa ke Eena.

Har'a lintho tse makatsang le tse hlollang ke hore batho ba bangata ba ba mafolofolo ebile ba ikitlaelletsa ho ea meketeng ena e qapiloeng (bid'ah), ba bile ba e sireletsa. Empa ka nako e tšoanang ba hlokomoloha seo Allah A ba laetseng sona, joalo ka ho ba teng lithapelong tsa Jumu'ah le lithapelong tsa phutheho (Jamā'ah). Ha ba tšoenyehe ka seo, ebile ha ba bone eka ba entse

sebe se seholo. Ha ho pelaelo hore sena ke pontšo ea bofokoli ba tumelo (Īmān), ho haella ha temoho le kutloisiso e nepahetseng, le hobane lipelo li koahetsoe ke mefuta e mengata ea libe le litlolo tsa molao. Re kopa Allah hore A re fe polokeho le tšireletso, hammoho le Mamosleme 'ohle.

Har'a lintho tseo hape ke hore batho ba bang ba lumela hore Moromuoa oa Allah ﷻ o ba teng moketeng oa Mawlid. Ka lebaka leo, baa ema ba mo lumelisa le ho mo amohela. Sena ke a mang a mashano a maholo ka ho fetisisa le ho hloka tsebo ho hobe ka ho fetisisa. Ka nnete, Moromuoa ﷻ a ke ke a tsoa lebitleng la hae pele ho Letsatsi la Tsoho. Hape ha a kopane le motho leha e le ofe lefatšeng lena, ebile ha a be teng likopanong tsa bona. Ho e-na le hoo, o lula lebitleng la hae ho fihlela Letsatsi la Tsoho, athe moea oa hae o sebakeng se phahameng ka ho fetisisa ('Illiyīn) ho Mong`a hae, Ntlong ea Tlotla, joalokaha Allah Ea Phahameng A itse:

﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾﴾

{'Me ruri, kamor'a moo le tla shoa ele kannete¹⁵ Eaba ruri, ka Letsatsi la Tsoho le tla tsosoa hape¹⁶} [Al-Mu'minun: 15 - 16].

Moporofeta ﷺ o itse:

«أَنَا أَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ، وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ».

“Ke tla ba oa pele eo lebitla la hae le tla buloa bakeng sa hae ka Letsatsi la Tsoho. Ke tla ba oa pele

ho etsa boemeli (Shafā'ah), hape ke tla ba oa pele eo boemeli ba hae bo tla amoheloa.” Allah A mo hlohonolofatse ka lithapelo le khotso tse molemo ka ho fetisisa tse tsoang ho Eena.

Litemana tsena tse peli tse halalelang, hadith ena e halalelang le tsohle tse tšileng ka moelelo oa tsona ho tsoa litemaneng le lithutong (hadith) tsa Moporofeta - khotso ebe le Eena: kaofela li supa hore Moporofeta ﷺ

hammoho le bafu ba bang ba tla tsoa feela mabatleng a bona ka Letsatsi la Tsoho. 'Me taba ena ke e lumellanoeng ke litsebi tsa Mamoseleme, ha ho na khang lipakeng tsa tsona holim'a eona. Lemoseleme le leng le le leng le lokela ho ba hlokolosi ka litaba tsena 'me le elelloe litloaelo tse ncha tse iqapetsoeng hammoho le litumela-khoela tse tšisitsoeng ke ba hlokang tsebo le ba joaloka bona, tseo Molimo A sa kang A romela bopaki kapa matla holim'a tsona. Molimo ke Eena feela Eo ho kopuoang thuso ho Eena 'me ts'epo eohle e behiloe holim'a Hae 'me ha ho na matla kapa bokhoni haese ka Eena feela.

Ha e le ho romela lithapelo (litlhohonolofatso) le khotso holim'a Moromuoa ﷻ, hoo ke e 'ngoe ea liketso tse molemo ka ho fetisisa tse atametsang motho ho Allah, hape ke e 'ngoe ea mesebetsi e metle ka ho fetisisa. Joalokaha Allah Ea Phahameng A itse:

(إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا

تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾)

{Ruri Allah le Mangeloi a Hae ba romela litlhohonolofatso holim'a Moprofeta. Lona ba lumetseng! Mo rapelleng (romelang litlhohonolofatso sebakeng sa hae), 'me le mo lumelise ka litumeliso tse tletseng khotso khotso} [Al-Ahzab: 56], Moporofeta ﷺ o itse:

«مَنْ صَلَّى عَلَيَّ وَاحِدَةً؛ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا».

“Mang kapa mang ea nthapellang hang feela, Allah O tla mo hlohonolofatsa ka lebaka la hoo ka makhetlo a leshome.” E lumelletsoe ka linako tsohle 'me e khothalletsoa ka ho khetholoha kamor'a thapelo e 'ngoe le e 'ngoe. Ka mantsoe a mang, e ea tlama ho ea ka sehlopha se seng sa barutehi ba litaba tsa Islam kahare ho Tashahhud ea thapelo e 'ngoe le e 'ngoe. Ho romela litlhohonolofatso le khotso holim'a Moromuoa ﷺ ho khothalletsoa haholo-holo maemong a mangata. A mang a ona ke:

ka mor'a Adhān,

ha ho boleloa lebitso la hae ﷺ, ka letsatsi la Labohlano (Jumu'ah) le bosiung ba lona. Sena sohle se netefalitsoe ke li-hadith tse ngata.

Re kopa Allah hore A re atlehise, rona le Mamosleme 'ohle, ho utloisisa bolumeli ba Hae hantle le ho tiisetša ho bona. Re boetse re mo kopa hore A re hauhele bohle ka ho re thusa ho

khomarela Sunnah le ho itšireletsa khahlanong le bid'ah. Ruri, Ke Ea Fanang haholo, Ea Fanang ka seatla se bulehileng.

Allah A romele lithapelo le khotso holim'a Moprofeta oa rona Muhammad ﷺ, hammoho le ho ba lelapa la hae le ho barutuo ba hae (Sahabah).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lengolo la bo bots'elela:

Kahlolo ea ho keteka Bosiu ba Al-Isrā' le

Al-Mi'rāj

Thoriso e be ho Allah 'me lithapelo le khotso li be holim'a Moromuoa oa Allah le holim'a ba lelapa la hae le barutuo ba hae.

Ka mor'a moo: Ha ho pelaelo hore Al-Isrā' le Al-Mi'rāj ke e 'ngoe ea lipontšo tse kholo tsa Allah tse bontšang bonnete ba Moromuoa oa Hae Muhammad ﷺ, le boemo ba hae bo phahameng ho Allah Ea Khanyang le Ea Matla 'Ohle. Hape ke bopaki ba matla a maholo a Allah a sa lekanyetsoang, le hore Allah Ea Phahameng o kaholimo ho libopuo tsohle tsa Hae. Allah Ea Khanyang le Ea Phahameng O itse:

﴿سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ وَمِنَ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ (1)

{Khanya e be ho Eena (Allah) Ea ileng a tsamaisa mohlanka oa Hae bosiu ho tloha Masjid Al-Harām ho ea Masjid Al-Aqṣā, eo re hlohonolofalitseng tikoloho ea eona, hore re mo bontše tse ling tsa lipontšo tsa Rona. Ruri Ke Eena Ea Utloang ka ho Fetisisa, Ea Bonang ka ho Fetisisa 1} [Al-Isra: 1].

Ho tlahehlooe ka litsela tse ngata ho tsoa ho

Moromuoa oa Allah ﷻ hore o ile a nyolohela maholimong, 'me menyako ea 'ona ea buloa bakeng sa hae ho fihlela a feta leholimo la bosupa. Eaba Mong'a hae, Allah Ea Halalelang, O bua le eena ka seo A neng A se batla, 'me A mo laela ka lithapelo tse hlano tsa letsatsi le letsatsi. Qalong Allah Ea Phahameng O ne A laetse lithapelo tse mashome a mahlano, empa Moprofeta oa rona Muhammad ﷺ a 'na a khutlela ho Allah a kopa hore mojaro o fokotsoe, ho fihlela a li etsa lithapelo tse hlano. Kahoo ke tse hlano ka taelo ea ho li etsa, empa ke mashome a mahlano ka moputso, hobane ketso e le 'ngoe e ntle e putsoa ka makhetlo a leshome. Thoriso le teboho li be ho Allah ka melemo ea Hae eohle.

Bosiu boo ho bona ho etsahetseng Al-Isrā' le Al-Mi'rāj, ha ho na li-hadith tse nepahetseng tse hlalosang hore na bo bile neng, ebang ke khoeling ea Rajab kapa khoeling e 'ngoe. Lintho tsohle tse tlalehiloeng tse lekang ho khetha letsatsi le itseng ha lia netefatsoa hore li tsoa ho Moromuoa ﷻ ho ea ka litsebi tsa hadith. 'Me Allah O na le bohlale bo boholo tabeng ea hore batho ba lebale letsatsi leo. Le hoja ho ne ho ka netefatsoa letsatsi leo, ho ne ho ke ke ha lumelloa hore Mamosleme a le khethe ka liketso tse khethehileng tsa borapeli, ebile ho ne ho ke ke ha lumelloa hore ba keteke letsatsi leo; hobane Moromuoa ﷻ le Sahabah ba hae (Allah A

khahlisoe ke bona) ha baa ka ba le keteka, ebile ha baa ka ba le khethela ntho leha e le efe e khethehileng. Haeba ho keteka bosiu bona e ne e le ntho e lumelletsoeng ke Shari'ah, Moromuoa ﷺ a ka be a ile a e hlalosetsa sechaba sa hae; ebang ke ka mantsoe kapa ka liketso.

'Me haeba ho ne ho etsahetse ntho e joalo, e ka be e ile ea tsejoa le ho ata, 'me Sahabah (Allah A khahlisoe ke bona) ba ka be ba ile ba e fetisetsa ho rona. Hobane bona ba ile ba fetisa ho tsoa ho Moprofeta oa bona ﷺ ntho e 'ngoe le e 'ngoe eo sechaba se e hlokaneng, 'me ha baa ka ba hlokomoloha letho la bolumeli. Ho e-na le hoo, e ne e le bona ba pele ba neng ba potlakela molemo o mong le o mong. Ka hona, haeba ho keteka bosiu bona ho ne ho lumelletsoe, bona e ka be e bile batho ba pele ka ho fetisisa ba ho ho etsa. Moporofeta ﷺ ke eena motho ea neng a e-na le keletso e ntle ka ho fetisisa ho batho bohle, 'me o ile a fetisa molaetsa ka botlalo, a phethahatsa boikarabelo boo a neng a bo filoe. Kahoo, haeba ho hlompheka bosiu bona le ho bo keteka e ne e le karolo ea bolumeli ba Allah, Moromuoa ﷺ a ka be a sa bo hlokomoloha kapa a bo pata. Empa kaha ha ho letho la mofuta oo le etsahetseng, ho ile ha tsejoa hore ho keteka bosiu bona le ho bo fa bohlokoa bo khethehileng ha se karolo ea Islam ka letho.

Allah O phethahalitse bolumeli bona bakeng sa

sechaba sena, A phethela molemo oa Hae ho sona, 'me A nyatsa ba kenyang lintho bolumeling tseo Allah A sa kang A li lumella.

Allah Ea Phahameng O itse Bukeng ea Hae e hlakileng:

(...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ

دِينًا...)

{... kajeno ke phethetse sebakeng sa lona bolumeli ba lona. 'Me ke phethetse melemo Eaka ho lona ebile ke khethile Islam ele bolumeli ba lona....}
[Al-Ma'idah: 3], 'Me Ea Tlotlehang o itse:

(أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ

لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾)

{Kapa na ba na le balekane (ba Allah) ba ba behetseng molao bolumeling oo Allah A sa kang A o lumella? Haeba ho ne ho se lentsoe la geto le seng le entsoe, ruri ho ne ho tla ahloloa pakeng tsa bona. 'Me kannete baetsalibe ba tla fumana kotlo e bohloko} [Ash-Shura: 21].

Ho netefalitsoe ho tsoa ho Moromuoa ﷺ ka li-hadith tse nepahetseng hore o ile a lemosa khahlanong le bid'ah (lintho tse qapiloeng bolumeling), 'me a hlakisa hore tsona ke tahleho, e le ho hlokomelisa sechaba ka kotsi ea tsona e kholo le ho ba suthisetsa hole le ho li etsa. Har'a bopaki ba seo ke hadith e netefalitsoeng ho Sahih Al-Bukhārī

le Sahih Muslim, e tlalehiloeng ho tsoa ho ‘Ā’ishah (Allah A khahlisoe ke eena) hore Moromuoa ﷺ o itse:

«مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ؛ فَهُوَ رَدٌّ».

“Mang kapa mang ea qapang ntho e ncha tabeng ena ea rona (bolumeling ba rona) e seng karolo ea eona, e ke ke ea amoheloa.” Ho tlalehiloe ka tsela e ’ngoe ho Sahih Muslim:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا؛ فَهُوَ رَدٌّ».

“Mang kapa mang ea etsang ketso e khahlanong le taelo ea rona (bolumeli ba rona), ketso eo e ke ke ea amoheloa.” Ho ea ka Saheeh Muslim, ho tsoa ho Jabir -eka Allah A ka khahlisoa ke Eena) o itse: Moromuoa oa Allah ﷺ o ne a a re thutong ea hae ea letsatsi la Jumu’ah:

«أَمَّا بَعْدُ، فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ، وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا، وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

“Ka mor'a moo: Ruri puo e molemo ka ho fetisisa ke Buka ea Allah, 'me tataiso e molemo ka ho fetisisa ke tataiso ea Muhammad ﷺ. Lintho tse mpe ka ho fetisisa ke tse qapiloeng tse ncha (bolumeling), 'me bid'ah e 'ngoe le e 'ngoe ke tahleho.” An-Nasai o ekelitse ka lethathamo le letle:

«وَكُلَّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ».

“Me tahleho e 'ngoe le e 'ngoe e Mollong.” Ho

Sunan ho tsoa ho Al-‘Irbād bin Sāriyah (Allah A khahlisoe ke eena), o itse: Moromuoa oa Allah ﷻ o ile a re fa keletso e matla haholo, hoo lipelo tsa rona li ileng tsa tšoha ka lebaka la eona, 'me mahlo a rona a ile a rotha meokho. Eaba re re: 'Oho Moromuoa oa Allah! Ho bonahala eka ena ke keletso ea motho ea salisang hantle, kahoo re fe keletso,' A re:

«أُوصِيكُم بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُم عَبْدٌ، فَإِنَّهُ مَن يَعْشُ مِنْكُم فَرَسَرَىٰ اخْتِلَافًا كَثِيرًا، فَعَلَيْكُم بِسُنِّي وَسَنَةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي، تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَصُوا عَلَيْهَا بِالتَّوَّاجِدِ، وَإِيَّاكُم وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

“Ke le eletsa hore le tšabe Allah, le ho mamela le ho ikokobetsa, leha le ka busoa ke lekhoba. Hobane ruri, mang kapa mang ho lona ea tla phela nako e telele o tla bona liphapang tse ngata. Kahoo, le tšoarelletseng ka tieo ho Sunnah ea ka (tsela ea ka) le Sunnah ea Li-khalifah (Baeta-pele) ba tataisitsoeng ka nepo ka mor'a ka. E tšoareleng ka tieo le e tšoarelle ka meno a lona a morao (ka matla 'ohle), mme le hlocomele litaba tse ncha tse iqapetsoeng (tumelong), hobane ruri, ntho e ncha e iqapetsoeng ke "Bid'ah" (boiqapelo bo khahlanong le thuto), mme Bid'ah e 'ngoe le e 'ngoe ke ho hlhlathela (ho lahleha).” 'Me li-hadith tse nang le moelelo ona li ngata haholo.

Ho netefalitsoe ho tsoa ho Sahabah ba

Moromuoa ﷺ le ho Salaf As-Sālih ba ileng ba tla ka mor'a bona hore ba ne ba lemosa khahlanong le bid'ah le ho tšosa batho ka kotsi ea eona.

Lebaka la sena ke hore bid'ah ke keketso bolumeling, le ho beha melao bolumeling eo Allah A sa kang A e lumella. Hape ke ho etsisa lira tsa Allah har'a Bajuda le Bakreste, ka lebaka la hore ba ile ba eketsa lintho bolumeling ba bona le ho qapa tse sa kang tsa lumelloa ke Allah.

Ho feta moo, bid'ah e lebisa ho nyenyefatseng bolumeli ba Islam le ho bo qosa ka hore ha boa phethahala. Ho hlakile hore sena se na le bobolu bo boholo, bobe bo tšabehang, le ho hanyetsana ho totobetseng le polelo ea Allah Ea Phahameng:

{...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ...}

{... kajeno ke phethetse bolumeli ba lona sebakeng sa lona...} [Al-Ma'idah: 3], Le ho hohlana ho hlakileng le Li-hadith tsa Moromuoa (khotso le litlhohonolofatso li be holim'a hae) tse lemosang khahlanong le maiqapelo (Bid'ah) le ho thibela batho ho oona.

Mabapi le sena, ke ts'epa hore bopaki boo re bo boletseng bo lekane 'me bo kholisa e mong le e mong ea batlang 'nete tabeng ea ho hana boiqapelo (bid'ah) bona; ke bolela: boiqapelo ba ho keteka bosiu ba Al-Isra le Al-Mi'raj le ho hlokomelisa batho khahlanong le bona le hore ha bo na karolo leha ele

e fe kahar'a bolumeli ba Islam.

'Me ka lebaka la se tlamehang seo Allah A se laetseng sa ho fana ka keletso e ntle ho Mamoseleme le ho hlakisa se molaong seo Allah A se hlophetseng bolumeli ba bona le ho thibeloa ha ho pata tsebo; ke bone ho le bohlokoa ho lemosa banab'eso ba Mamoseleme khahlanong le boiqapelo (bid'ah) bona, bo seng bo namme haholo metseng e mengata, hoo batho ba bang ba seng ba bo nka e le karolo ea bolumeli.

Hape re kopa Allah hore A lokise maemo a Mamoseleme kaofela 'me A ba nehe kutloisiso e tebileng kahar'a bolumeli 'me A re thuse hammoho le bona ho its'oarella ka tieo ho 'nete le ho mamella ho eona le ho tlohela se khahlanong le eona. Ruri, ke Eena Mosireletsi oa sena le Ea khonang ho se etsa.

'Me khotso le litlhohonolofatso le litlhohonolofatso tsa Allah li be holim'a mohlanka oa Hae le Moromuoa oa Hae, Moporofeta oa rona Muhammad le lelapa la hae le balateli ba hae kaofela.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lengolo la bosupa:

Kahlolo mabapi le ho Keteka Bosiu ba Bohareng ba Khoeli ea Sha'bān

Thoriso tsohle li be ho Allah Ea phethetseng bolumeli ba rona le ho phethahatsa mohau oa Hae ho rona. Khotso le litlhothonolofatso li be ho Moporofeta oa Hae le Moromuoa oa Hae Muhammad, Moporofeta oa pako le mohau.

Kamor'a moo: Molimo Ea Phahameng O itse:

﴿...أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ

دِينًا...﴾

{... kajeno ke phethetse sebakeng sa lona bolumeli ba lona. 'Me ke phethetse melemo Eaka ho lona ebile ke khethile Islam ele bolumeli ba lona....} [Al-Ma'idah: 3], Hape Ea Phahameng O itse:

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ...﴾

{Kapa ba na le balekane ba ba thehetseng bolumeli boo Allah A sa kang A bo lumella? ...} [Ash-Shura: 21], Ho Sahih tse peli (Bukhari le Muslim), ho tlalehile ho tsoa ho Aishah - eka Allah A ka khotsofatsoa ke Eena - ho tsoa ho Moporofeta ﷺ ea ileng a re:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ؛ فَهُوَ رَدٌّ».

“Motho e mong le e mong ea kenyang ntho e ncha kahar'a taba ena ea rona (ke hore ka har'a Islam), eo eseng karolo ea eona, e ke ke ea amoheloa.” Ho Sahih Muslim, ho tlalehiloe ho tsoa ho Jabir - eka Allah A ka khahlisoa ke Eena - hore Moporofeta ﷺ o ne a tloaetse ho re ha a fana ka khutbah (thuto) ea Jumu'ah:

«أَمَّا بَعْدُ: فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرُ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

“Kamor'a moo, ruri polelo e molemo ke Buka ea Allah, tataiso e molemo ke tataiso ea Muhammad ﷺ, mme taba e mpe ka ho fetisisa ke e ncha e iqapetsoeng (bolumeling), 'me boiqapelo (bid'ah) bohle ke tahleho.” 'Me litemana le Li-hadith mabapi le taba ena li ngata 'me li bonts'a ka ho hlaka hore Allah — Ea Tlotlehang, Ea Phahameng — O phethetse bolumeli ba sechaba sena 'me A phethela mohau oa Hae holim'a sona. Hape ha A ka A nka bophelo ba Moporofeta oa Hae — khotso le litlhothonolofatso li be le eena — haese feela kamor'a hore a fetise molaetsa o hlakileng 'me a hlakisetse sechaba sohle ka tseo Allah A se hlophetseng sona ka lipolelo le liketso. 'Me Moporofeta ﷺ o ile a hlakisa hore ntho e 'ngoe le e 'ngoe e ncha eo batho ba e qapang kamor'a hae 'me ba e amahanya le bolumeli ba Islam, ebang ke lipolelo kapa liketso; tseo kaofela ke boiqapelo

(bid'ah) bo tla khutlisetsoa ho ea bo qapileng, leha sepheeo sa hae se ne se le setle. Hape taba ena ene e tsebahala ho barutuo ba Moromuoa oa Allah ﷻ 'me ho bile joalo le ho litsebi tsa Islam kamor'a bona, ba ile ba hana boiqapelo 'me ba hlokomelisa batho khahlanong le bona, joalokaha ho boletsoe ke emong le emong ea ngotseng ka ho latela Sunnah le ho hana boiqapelo; joaloka Ibn Waddah, Al-Turtushi, Abu Shama le ba bang.

Har'a maiqapelo (bid'a) a ileng a hlahisoa ke batho ba bang ke boqapi ba ho keteka bosiu ba bohareng ba khoeli ea Sha'bān (Laylatun Nisf min Sha'bān) le ho khetholla letsatsi la bona bakeng sa boitimo. Ha ho na bopaki bo tiileng bo ka ts'eptjoang mabapi le sona. Ho tlalehiloe hadithing tse ling tse fokolang mabapi le makhabane a bosiu boo empa ha li ts'oanelehe ho sebelisoa e le bopaki.

Haele tse tlalehiloeng mabapi le makhabane a thapelo e khethehileng bosiu boo, kaofela ha tsona ke hadith tse iqapetsoeng (mawḍū'), joalokaha litsebi tse ngata li bonts'itse. Ha Allah A ratile, ho tla boleloa a mang a mantsoe a litsebi tseo hamorao.

Ho boetse ho na le litlaleho tse amanang le taba ena tse tsoang ho ba bang ba Salaf (Mamoseleme a pele) ba naha ea Sham le libakeng tse ling.

'Me seo bongata ba litsebi tsa Islam bo lumellaneng ka sona ke hore ho keteka bosiu bona ke bid'ah. Li-hadith tsohle tse tlalehiloeng mabapi

le bokhabane ba bona lia fokola (da'eef), 'me tse ling tsa tsona li iqapetsoe (mawdoo'). Har'a ba ileng ba hlakisa taba ena ke Al-Haafidh Ibn Rajab bukeng ea hae Lataa'if al-Ma'aarif, hammoho le litsebi tse ling. Hape hoa tsebahala hore li-hadith tse fokolang li ka sebelisoa feela litabeng tsa liketso tsa khumamelo tseo motheo oa tsona o seng o tiisitsoe ka bopaki bo nepahetseng (Sahih). Ha e le ho keteka bosiu ba bohareng ba khoeli ea Sha'bān, ha ho na motheo o nepahetseng ho tsoa ho Shari'ah oo ho ka itšetlehoang ka oona, esita le ka li-hadith tse fokolang. Molao-motheo ona o hlakileng o boletsoe ke Imam Abu al-'Abbas Shaykh al-Islam Ibn Taymiyyah (Allah A mo hauhele).

'Me ke u fetisetsa, uena 'mali, mantsoe a mang a litsebi mabapi le taba ena, e le hore u be le kutloisiso e hlakileng le tsebo e nepahetseng ka eona.

Litsebi tsa Islam — Allah A li hauhele — li lumellane ka ntsoe-leng hore ha ho hlaha likhang kapa ho se lumellane har'a batho, ho tlamehile hore taba eo e khutlisetsoe ho Buka ea Allah Ea Phahameng le ho Sunnah ea Moromuoa oa Allah (ﷺ). Seo tsona ka bobeli kapa e 'ngoe ea tsona, li se ahlolang ke sona Shari'ah e lokelang ho lateloa; 'me ntho e 'ngoe le e 'ngoe e li hanyetsang e tlameha ho lahloa. Liketso tsohle tsa borapeli tse sa tiisoang ke Qur'an le Sunnah ke boiqapelo (bid'ah), bo sa

lumelloeng ho etsoa, re se re sa bue ka ho memela batho kapa ho ba khothalletsa ho bo etsa. Allah Ea Khanyang Ea Phahameng O itse:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَزُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾

{Lona ba lumetseng! Mamelang Allah le mamele Moromuoa le ba nang le bolaoli har'a lona. Ha le sa lumellane ka taba leha ele efe, e khutlisetseng ho Allah le ho Moromuoa haeba le lumela ho Allah le Letsatsi la Bofelo. Seo se molemo le ho feta ebile se loketse hore ho etsoe qeto ea ho qetela ka sona 59} [An-Nisa 4:59], Ea Phahameng O boetse O re:

﴿وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ...﴾

{Ntho efe kapa efe eo le sa lumellaneng ka eona, kahlole ea eona e khutlela ho Allah...} [Ash-Shūrā 42:10] Ea Phahameng O itse hape:

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ...﴾

{E-re: 'Haeba le rata Allah, ntateleng; Allah O tla le rata 'me A le ts'oarele libe tsa lona...'} [Āl 'Imrān 3:31] Hape Ea tlotlehang Ea Phahameng O itse:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾

{Empa che! Ke hlapanya ka Mong'a hao, ba ke ke

ba e-ba balumeli ho fihlela ba u etsa moahloli litabeng tsohle tseo ba sa lumellaneng ka tsona; ebe ha ba fumane ho hang lipelong tsa bona khanyetso ka lebaka la qeto eo u e entseng, empa ba inehela ka boikokobetso bo felletseng} [An-Nisā' 4:65], Ho na le litemana tse ngata tse nang le moelelo ona 'me kaofela ha tsona li bonts'a ka ho hlaka hore ho tlamehile ho khutlisetsa litaba tsohle tsa likhang le ho se lumellane ho Qur'an le Sunnah le hore ho tlamehile ho khotsofalla likahlolo tsa tsona. Sena ke karolo ea litlhoko tsa tumelo (īmān) 'me ke sona se molemo ka ho fetisisa bakeng sa bahlanka ba Allah lefats'eng lena le lefats'eng le tlang. Hape ke sona se nang le qetello e ntle ka ho fetisisa le sephetho se setle ka ho fetisisa.

Al-Hafiz Ibn Rajab - eka Allah A ka mo hauhela-o itse bukeng ea hae Lata'if al-Ma'arif mabapi le taba ena, kamor'a polelo e fetileng:

“Bosiu ba bohareng ba Sha'bān bo ne bo hlompheua ke ba bang ba Tabi'īn ba batho ba Sham (Levant), ba kang Khalid ibn Ma'dan, Makhul le Luqman ibn Amir, hammoho le ba bang. Ba ne ba bo hlomphe haholo 'me ba ikitlaelletsatsa borapeling nakong ea bona 'me batho ba ile ba nka khopolo ea makhabane le tlhompho ea bosiu boo ho bona.” Ho boletsoe hore ba ile ba amohela litaba tse tsoang ho litloaelo tsa Baiseraele (Isrā'īliyyāt) mabapi le taba ena. Ha taba ena e se e tsebahala ka bona libakeng

tse fapaneng, batho ba ile ba fapana ka maikutlo ka eona. Ba bang ba ile ba amohela maikutlo ao 'me ba lumellana le bona tabeng ea ho hlompha bosiu boo, har'a bona ho na le sehlopha sa batho ba neng ba tsebahala ka borapeli ho tsoa Basrah le libakeng tse ling. Bongata ba litsebi tsa Hijaz bo ile ba hana taba ena. Har'a bona ho ne ho e-na le 'Ataa' le Ibn Abi Mulaykah. Hape 'Abdur-Rahmaan ibn Zayd ibn Aslam o ile a fetisa hore ena e ne e le maikutlo a litsebi tsa fiqh tsa batho ba Madinah. Hona hape ke maikutlo a balateli ba Imam Maalik le ba bang. Ba ile ba re: taba ena kaofela ke bid'ah.

Litsebi tsa Sham li ile tsa fapana ka mokhoa oa ho tsosolosa bosiu boo ka borapeli 'me tsa ba le maikutlo a mabeli:

1- ho khotlaetsoa ho e tsosolosa ka bosiu boo ka kopanelo kahar'a Masjid. Khalid ibn Ma'dan, Luqman ibn Amir le ba bang ba ne ba apara liaparo tsa bona tse ntle ka ho fetisisa bosiu boo, ba its'ela ka oli e monko o monate, ba itlotsa ka 'kohl' (molora o mots'o o khabisang mahlo le ho a sireletsa) mahlong, ebe ba ema kahar'a Masjid bosiu boo bakeng sa borapeli. Ishaq ibn Rahwayh o ile a lumellana le maikutlo ao. O ile a re mabapi le ho bo keteka ka kopanelo kahar'a masjid: "Sena ha se boiqapelo." Taba ena e tlahiloe ke Harb al-Kirmani bukeng ea hae ea lipotso.

2- ho bokana kahar'a Masjid bakeng sa lithapelo

tse khethehileng, lipale le lithapelo tsa kopanelo bosiu boo ha ho khothaletsoe (makrūh). Leha ho le joalo, ha ho na bothata hore motho a rapele a le mong bakeng sa molemo oa hae. Ana ene ele maikutlo a Al-Awza'i, imam, setsebi sa molao le setsebi se seholo sa batho ba Sham. Ibn Rajab o itse: "Sena ke maikutlo a haufi haholo le 'nete, ha Allah A ratile." Eaba o tsoela pele a re: "Ha ho polelo e tsejoang e tsoang ho Imam Ahmad mabapi le bosiu ba bohareng ba Sha'bān. Leha ho le joalo, ho ka ntšoa maikutlo a mabeli mabapi le ho bo qeta ka thapelo ea bosiu, a ipapisitse le litlaleho tse peli tse tsoang ho eena mabapi le ho ema ka thapelo masiu a mabeli a Eid. Tlalehong e 'ngoe, ha aa ka a nka hore ho ts'oanetse hore bo etsoe ka phutheho, hobane ha hoa ka ha fetisoa ho tsoa ho Moprofeta ﷺ kapa ho Sahabah ba hae." Tlalehong e 'ngoe, Imam Ahmad o ile a bona ho le molemo ho bo qeta ka thapelo ea bosiu, ka lebaka la ketso ea 'Abdur-Rahmaan ibn Yazeed ibn al-Aswad, eo e neng e le e mong oa Taabi'een. Ka mokhoa o tšoanang, mabapi le ho ema ka thapelo bosiu ba bohareng ba Sha'bān, ha ho letho le netefalitsoeng ho tsoa ho Moprofeta ﷺ kapa ho Sahabah ba hae. Empa ho netefalitse hore sehlopha sa Taabi'een, bao e neng e le har'a litsebi tse hlaheletseng tsa fiqh tsa batho ba Shaam, ba ne ba etsa joalo.

Mona ke moo mantsoe a Al-Haafidh Ibn Rajab

(Allah A mo hauhele) a fellang teng. Ho ona o hlakisitse ka ho totobala hore ha ho letho le netefalitsoeng ho tsoa ho Moprofeta ﷺ kapa ho Sahabah ba hae (Eka Allah A ka khahlisoa ke bona) mabapi le bosiu ba bohareng ba khoeli ea Sha'ban.

Haele se khethiloeng ke Al-Awza'i – eka Allah A ka mo hauhela – mabapi le hore ho molemo ho e etsa u le mong le khetho ea Al-Hafiz ibn Rajab holim'a mohopolo ona, ke ntho e makatsang le e fokolang; hobane ntho le haele efe e sa netefatsoang ka bopaki ba molao oa bolumeli hore e molaong, ha ho ea lumelloa bakeng sa Lemoseleme ho e tsebisa (ho e rala) kahar'a bolumeli ba Allah, ekaba o e etsa a le mong kapa ka sehlopha 'me ekaba o e etsa ka sephiri kapa ponts'eng; ka lebaka la polelo e akaretsang ea Moporofeta ﷺ:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا؛ فَهُوَ رَدٌّ».

“Mang kapa mang ea etsang ketso e sa lumellaneng le taelo ea rona (Islam), ekeke ea amoheloa.” Le bopaki bo bong bo bontšang hore bid'ah e lokela ho haneloa le hore batho ba lokela ho lemosoa khahlanong le eona.

Imam Abu Bakr At-Turtushi (Allah A mo hauhele) o itse bukeng ea hae Al-Hawaadith wal-Bida' mantsoe ana:

“Ibn Waddhah o fetisitse ho tsoa ho Zayd ibn Aslam hore o itse: Ha rea ka ra fumana le a le mong

ho matichere a rona kapa ho litsebi tsa fiqh tsa rona a ela hloko bosiu ba bohareng ba Sha'bān. Hape ba ne ba sa ele hloko hadith ea Makhuul, 'me ba ne ba sa bone hore bosiu boo bo na le bokhabane bo fetang masiu a mang."

Ho ile ha thoe ho Ibn Abi Mulayka: Ruri, Ziyad al-Numayri o itse: "Ruri, Moputso oa bosiu bo bohareng ba Sha'bān o ts'oana le moputso oa bosiu ba Matla (Laylatul Qadr)," Eaba o re, "Hoja ke mo utloile ke na le molamu letsohong laka, nka be ke mo otlile ka ona." Ziyad ene ele motho oa lipale, e seng ho hong.

Setsebi Ash-Shawkaani (Allah A mo hauhele) o itse bukeng ea hae "Al-Fawaa'id al-Majmoo'ah" mantsoe a latelang:

Hadith e reng: "Oho Ali, mang kapa mang ea rapelang li-rak'ah tse lekholo bosiu ba bohareng ba Sha'bān, a bale Al-Fatihah ho rak'ah e 'ngoe le e 'ngoe, ebe o bala Surah Qul Huwallaahu Ahad makhetlo a leshome; Allah o tla mo phethahalletsa litlhoko tsohle tsa hae..." le tse ling tse tsoelang pele. Ke hadith e iqapetsoeng (ea bohata) 'me mantsoe a eona a utloahala a hlakile mabapi le meputso eo ea e etsang a tla e fumana. Ke ntho eo ho seng motho ea bohlale ea ka bang le khoao hore hase ea 'nete. Batlalehi ba eona ha ba tsebahale 'me e tlalehiloe ka tsela ea bobeli le ea boraro ea lethathamo la batlalehi, tseo kaofela ha tsona li iqapetsoeng 'me

batlalehi ba tsona ha ba tsebahale. O itse bukeng ea “Al-Mukhtasar”: Hadith e buang ka thapelo ea bosiu ba bohareng ba Sha‘bān ke ea bohata. 'Me Ibn Hibban o tlalehile ho tsoa ho Ali: “Nakong ea bosiu ba bohareng ba Sha‘bān, ho etsa thapelo ka bona le ho itima ka lets'ehare la teng,” ke hadith e fokolang (dha'eef). Mme o itse bukeng ea hae Al-La'aali: “Thapelo ea li-rak'ah tse lekholo bosiu ba bohareng ba Sha‘bān, moo ho baloang Surah Al-Ikhlaas makhetlo a leshome, hammoho le litlhaloso tse telele tsa bokhabane ba eona, ke hadith e iqapetsoeng (mawdhoo') ho latela Ad-Daylami le ba bang. Bongata ba ba fetisang hadith ena litseleng tse tharo ke batho ba sa tsejoeng (majhool) ebile ba fokolang (dhu'afaa').” O itse: “Le li-rak'ah tse leshome le metso e 'meli moo ho baloang Surah Al-Ikhlās makhetlo a mashome a mararo” ke hadith e iqapetsoeng (mawdoo'). “Hape le li-rak'ah tse leshome le metso e mene” ke hadith e iqapetsoeng (mawdoo').

Mme ruri, sehlopha sa litsebi tsa molao oa bolumeli (Fiqh) se ile sa thetsoa ke Hadith ena; joaloka mongoli oa buka ea (Al-Ihya) le ba bang, hammoho le ba bang ba batoloki ba Qur'an (Tafsir). Thapelo ea bosiu bona – ke bolela: bosiu ba bohareng ba khoeli ea Sha‘bān – e tlalehiloe ka litsela tse fapaneng, tseo kaofela ha tsona e leng tsa bohata le tse iqapetsoeng, Sena ha se hanyetsane le

hadith e tlalehiloeng ke At-Tirmidhi ho tsoa ho 'Aishah (Allah A khahlisoe ke eena), e bolelang hore Moprofeta ﷺ o ile a ea Al-Baqee', le hore Allah o theohela leholimong le haufi ka ho fetisisa bosiu ba bohareng ba Sha'bān, le hore O tsoarela batho ba bangata ho feta palo ea boea ba linku tsa moloko oa Kalb. Hobane puisano mona ha e bue ka hadith eo, empa e bua ka thapelo e khethehileng e iqapetsoeng e etsoang bosiu boo, e se nang motheo o nepahetseng. Leha ho le joalo, hadith ea 'Aishah ena e na le bofokoli (dha'eef) ebile ketane ea eona ea phetiso e khaotsoe (munqati'). Ka mokhoa o tsoanang, hadith ea 'Ali e boletsoeng pejana mabapi le ho ema ka thapelo bosiu boo ha e hanyetsane le taba ea hore thapelo eo e khethehileng e iqapetsoe (mawdhoo'), leha hadith eo ka boeona le eona e na le bofokoli, joalokaha re se re hlalositse. Mona ke moo karolo e neng e reriloe ea mantsoe a hae e fellang teng.

Hape Al-Haafidh Al-'Iraaqi (Allah A mo hauhele) o itse: "Hadith e buang ka thapelo ea bosiu ba bohareng ba Sha'bān ke hadith e iqapetsoeng (mawdhoo') e qapiloeng khahlanong le Moromuoa oa Allah ﷻ, 'me ke leshano le boletsoeng ka eena." Imam An-Nawawi (Allah A mo hauhele) o itse bukeng ea hae Al-Majmoo': "Thapelo e tsejoang e le Salaat ar-Raghaa'ib, e leng li-rak'ah tse leshome le metso e 'meli tse rapeloang pakeng tsa Maghrib le

'Ishaa' bosiung ba Labohlano la pele la khoeli ea Rajab, le thapelo ea bosiu ba bohareng ba Sha'bān ea li-rak'ah tse lekholo—thapelo tsena ka bobeli ke li-bid'ah tse mpe tse lokelang ho haneloa. Motho a se ke a thetsoa ke hore li boletsoe libukeng tse kang Qoot al-Quloob le Ihyaa' 'Uloom ad-Deen, kapa ke hadith e boletsoeng ho tsona, hobane tseo kaofela ke tsa bohata. Hape a se ke a thetsoa ke ba bang ba baetapele ba ileng ba ferekanngoa ke kahlolo ea tsona, ba ba ba ngola maqephe ba khothalletsa hore li etsoe, hobane ba fositse tabeng eo.”

Sheikh Imam Abu Muhammad Abdur Rahman ibn Ismail al-Maqdisi o ile a ngola buka ea bohlokoa e ba hanyetsang 'me o entse hantle haholo ebile o iponahalitse ka bokhabane ho eona. Mantsoe a litsebi tsa Islam tabeng ena a mangata haholo 'me haeba re ne re ka qotsa ntho e 'ngoe le e 'ngoe eo re e boneng ho tsoa mantsoeng a tabeng ena, puo ea rona e ne e tla ba telele haholo. Mohlomong se re se boletseng se lekane ebile se ea kholisa bakeng sa motho ea tsomang 'nete.

Ho tsoa litemaneng, li-hadithing le mantsoeng a litsebi tsa Islam a boletsoeng pejana, ho ba pepenene ho motho ea tsomang 'nete hore ho keteka bosiu ba letsatsi la bo-15 la khoeli ea Sha'bān ka thapelo kapa ka liketso tse ling le ho khetholla letsatsi la teng bakeng sa boitimo ke boiqapelo bo khesehang ho latela litsebi tse ngata.

Ha ho na motheo oa taba ena molaong o hloekileng oa Shari'ah; ho ena le hoo, ke ntho e hlakileng kahar'a Islam kamor'a mehla ea barutuo ba Moporofeta — eka Allah A ka khahlisoa ke bona. Bakeng sa motho ea tsomang 'nete tabeng ena le tse ling, mantsoe a Allah Ea Phahameng a lekane:

{...الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ...}

{...Kajeno Ke phethetse bolumeli ba lona sebakeng sa lona...} [Al-Ma'idah: 3]. Le litemana tse ling tsa Qur'an tse nang le moelelo o tsoanang, hammoho le polelo ea Moprofeta ﷺ:

«مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ».

“Mang kapa mang ea kenyang ntho e ncha kahar'a taba ena ea rona (Islam), eo e seng karolo ea eona, e ke ke ea amoheloa.” Le se hlalositsoeng ho li-hadith tse jereng moelelo o ts'oanang.

Ho Sahih Muslim, ho tsoa ho Abu Hurairah - eka Allah A ka khahlisoa ke Eena - o itse: Moromuoa oa Allah ﷻ o itse:

«لَا تَخْصُوا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ بِقِيَامٍ مِنْ بَيْنِ اللَّيَالِي، وَلَا تَخْصُوا يَوْمَهَا بِالصَّيَامِ مِنْ بَيْنِ الْأَيَّامِ، إِلَّا أَنْ يَكُونَ فِي صَوْمٍ يَصُومُهُ أَحَدُكُمْ».

“Le se ke la khetholla bosiu ba Labohlano bakeng sa thapelo har'a matsatsi a mang a bosiu 'me le se ke la khetholla letsatsi la Labohlano bakeng sa ho itima har'a matsatsi a mang, ntle le haeba e le karolo ea ho itima hoo e mong oa lona a

tloaetseng ho e etsa.” Hoja ho ne ho lumeletsoe ho khetholla bosiu bo itseng bakeng sa khumamelo e itseng, joale bosiu ba Labohlano bo ne bo tla ba bo loketseng ho feta masiu a mang kaofela, hobane letsatsi la bona (Labohlano) ke letsatsi le molemo ka ho fetisisa leo letsatsi le kileng la le chabela, ho latela li-hadith tse nepahetseng tse tlalehiloeng ho tsoa ho Moromuoa oa Allah ﷻ. Kahoo, ha Moprofeta ﷺ a ile a lemosa khahlanong le ho khetholla bosiu ba Labohlano ka thapelo ea bosiu har'a masiu a mang, sena se bontša hore masiu a mang kaofela a tšoaneloa ke kahlolo ena le ho feta. Ka hona, ha ho lumelloe ho khetholla bosiu bofe kapa bofe ka mofuta o itseng oa khumamelo, ntle le haeba ho e-na le bopaki bo nepahetseng (Sahih) bo bontšang ka ho hlaka hore bosiu boo bo khethehile ka khumamelo eo.

Kaha bosiung ba Matla (Laylatul Qadr) le masiu a Ramadhan ho laetsoe hore ho be le thapelo le boikitlaetso borapeling, Moporofeta ﷺ

o ile a lebisa tlhokomelo tabeng ena, a khothaletsa sechaba ho a phethahatsa 'me a etsa joalo le Eena ka seqo joalokaha ho hlalositsoe libukeng tsa Sahih tse peli ho tsoa ho Moporofeta ﷺ ea itseng:

«مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ».

“Mang kapa mang ea emang ka thapelo bosiu ba Ramadhan ka tumelo le ka tšepo ea moputso o tsoang ho Allah, o tla tšoareloa libe tsohle tsa hae tse fetileng. Hape mang kapa mang ea emang ka thapelo bosiu ba Laylatul-Qadr ka tumelo le ka tšepo ea moputso o tsoang ho Allah, o tla tšoareloa libe tsohle tsa hae tse fetileng.” Hoja bosiu ba bohareng ba Sha'bān, kapa bosiu ba Labohlano la pele la Rajab, kapa bosiu ba Al-Israa' wal-Mi'raaj bo ne bo laetsoe hore bo khetholloe ka mokete kapa ka mofuta o itseng oa khumamelo, ruri Moromuoa oa Allah ﷻ o ne a tla tataisa Ummah ho seo, kapa a ka be a ile a se etsa ka boeena. Hoja ho ne ho etsahetse ntho e joalo, Sahabah (Allah A khahlisoe ke bona) ba ka be ba ile ba e fetisetsa ho Ummah, 'me ba ne ba ke ke ba e pata. Hobane ke bona batho ba molemo ka ho fetisisa ka mor'a baprofeta

ﷺ, ebile ke bona ba ileng ba eletsa Ummah ka botšepahi bo boholo ka ho fetisisa. Allah A khahlisoe ke bohle ba Sahabah (barutuo) ba Moromuoa oa Allah ﷻ, 'me A ba putse ka molemo.

Joalokaha u se u bone pejana mantsoeng a litsebi, ha ho letho le netefalitsoeng ho tsoa ho Moromuoa oa Allah ﷻ kapa ho Sahabah ba hae (Eka Allah A ka khahlisoa ke bona) mabapi le bokhabane ba bosiu ba Labohlano la pele la khoeli ea Rajab, kapa ba bosiu ba bohareng ba Sha'bān. Ka hona, hoa hlaka hore ho keteka masiu ana ka bobeli ke bid'ah e

qapiloeng ka har'a Islam. Ka mokhoa o tšoanang, ho a khetholla ka mofuta ofe kapa ofe oa khumamelo le hona ke bid'ah e mpe e lokelang ho haneloa. Ka mokhoa o tšoanang, bosiu ba la 27 Rajab, boo batho ba bang ba lumelang hore ke bosiu ba Al-Israa' wal-Mi'raaj, ha hoa lumelloa ho bo khetholla ka mofuta ofe kapa ofe oa khumamelo, joalo ka ha ho sa lumelloe ho bo keteka. Sena se ipapisitse le bopaki bo seng bo boletsoe pejana. Leha ho le joalo, sena se ne se tla sebetsa le hoja letsatsi leo le ne le ka be le tsejoa ka nepo. Joale ho thoe'ng ha maikutlo a nepahetseng ka ho fetisisa a litsebi e le hore ha ho tsejoe hantle hore na Al-Israa' wal-Mi'raaj e etsahetse bosiu bofe? Polelo e reng ke bosiu ba letsatsi la mashome a mabeli a metso e supileng la khoeli ea Rajab ke ea leshano 'me ha e na motheo ho li-hadith tse nepahetseng. 'Me e beiloe hantle hakaakang ke ea itseng:

Litaba tse molemo ka ho fetisisa ke tse salang morao tse neng li le holim'a tataiso (ea Salaf ba lokileng), 'me litaba tse mpe ka ho fetisisa ke tse qapiloeng tse ncha (bid'ah)

Re kopa Allah hore A re fe katleho, rona le Mamosleme 'ohle, ho khomarela Sunnah, ho tiisetša holim'a eona, le ho itšireletsa ho tsohle tse e hanyetsang. Ka nnete, ke Ea Fanang ka ho fetisisa ebile ke Ea Mohau o Moholo.

Lithapelo le khotso tsa Allah li be ho Mohlanka le

Moromuoa oa Hae, Moporofeta oa rona Muhammad
le holim'a ba lelapa la hae le barutuo ba hae bohle.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lengolo la borobeli:

**Tlhokomediso ea bohlokoa mabapi le
leshano la lengolo la litaelo le neng le
hlaloso a e le la**

Sheikh Ahmad, mohlanka oa Masjid an- Nabawi e Khabane

Ho tsoa ho 'Abdul-'Aziiz ibn 'Abdillaah ibn Baaz, ho ea ho bohle ba Mamosleme ba balang sena. Allah A ba sireletse ka Islam, 'me A re sireletse hammoho le bona bobeng ba mashano a qapiloeng ke batho ba hlohang tsebo le ba se nang bohlale. Aameen.

Khotso, mohau le litlhohonolofatso tsa Allah li be le lona.

Ho tsoelapele: Ke bone molaetsa o abeloang Sheikh Ahmad, mohlanka oa Masjid an-Nabawi e Khabane, o nang le sehlooho se reng: “Ena ke keletso e tsoang Madinah al-Munawwarah e tsoang ho Sheikh Ahmad, mohlanka oa Masjid an-Nabawi e Khabane.” Ho oona o itse:

“Ke ne ke falimehile bosiung ba Labohlano ke bala Qur'an e Khabane. Ka mor'a ho qeta ho bala, ka bala le Mabitso a Allah a Matle ka ho Fetisisa. Ha ke qetile ka seo, ka itokisetsa ho robala. Eaba ke bona Moromuoa oa Allah ﷻ ea neng a e-na le ponahalo e ntle le e hlomphehang, eo a tlleng ka litemana tsa

Qur'an le melao e hlomphehang, e le mohau ho libopuo a tsohle; Mong'a rona Muhammad ﷺ.

Eaba o re: 'Oho Sheikh Ahmad.' Ka re: 'Ke nna enoa, Oho Moromuoa oa Allah, uena ea hlomphehang ka ho fetisisa har'a libopuo a tsa Allah.' Eaba o re ho 'na: Ke soabisoa ke liketso tse mpe tsa batho 'me ha ke ea khona ho kopana le Morena oaka kapa le haele Mangeloi; hobane ho tloha ka Labohlano ho ea ho le leng ho hlokahala batho ba likete tse lekholo le mashome a ts'eletseng ba se tlas'a bolumeli ba Islam — eaba o qotsa tse ling tsa libe tseo batho ba oetseng ho tsona, Eaba o re: Sena e tla ba mohau ho bona ho tsoa ho Ea Matla 'Ohle, Ea matla ka ho fitisisa. Eaba o bolela tse ling tsa matšoao a Hora (Letsatsi la Qiyaamah), ho fihlela a re: "Joale tsebisa batho, Uena Sheikh Ahmad, ka keletso ena; hobane e ngotsoe ka pene ea qetello (Qadar) ho tsoa ho Al-Lawh Al-Mahfoodh. Mang kapa mang ea e ngolang ebe o e romela ho tloha naheng e 'ngoe ho ea ho e 'ngoe, le ho tloha sebakeng se seng ho ea ho se seng, o tla haheloa qhobosheane Paradeiseng. Empa ea sa e ngoleng le ho e romela, o tla amohuo a bobuelli ba ka ka Letsatsi la Tsoho." Mang kapa mang ea e ngolang ebile ele mofutsana, Molimo O tla mo ruisa; kapa haeba a ena le likoloto, Molimo O tla lefa likoloto tsa hae; kapa haeba a ena le sebe, Molimo O tla mo ts'oarela 'moho le batsoali ba hae ka lebaka la

takatso eo. 'Me emong le emong oa makhoba a Allah ea sa e ngoleng, sefahleho sa hae se tla nts'ofala lefats'eng lena le bophelong bo tlang, O itse: "Ke hlapanya ka Allah ka makhetlo a mararo hore sena ke 'nete. 'Me haeba ke le leshano, ke tla tloha lefatšeng lena ke se na Islam. Ea e lumelang o tla pholoha kotlo ea Mollo (oa Lihele), 'me ea e hanang o fetohile mokhelohi."

Ena ke kakaretso ea se kahar'a lengolo la boelets'i (keletso) la leshano le builoeng ka Moromuoa oa Allah ﷻ. Re utloile ka lengolo la boelets'i lena la leshano makhetlo a mangata ho tloha lilemong tse ngata tse fetileng, le ntse le phatlalatsoa har'a batho nako le nako 'me le tsamaisoa har'a baahi ba bangata ba tloaelehileng le hoja mantsoe a lona a na le phapang, 'Me ea e qapileng (ea buang leshano ka eona) o re: O bone Moporofeta ﷺ

torong 'me a mo jarisa lengolo la boelets'i lena 'me phatlalatsong ena ea morao-rao eo re u boleletseng eona uena 'mali, moqapi enoa oa leshano o ipapisitse ka hore o bone Moporofeta ﷻ

ha a ne a itokisetsa ho robala 'me moelelo oa teng ke hore: O mo bone a falimehile!

Motho enoa ea leshano o ile a bolela lintho tse ngata lengolong lena la hae la keletso; 'me lintho tseo ke leshano le totobetseng ka ho fetisisa le leshano le se nang motheo le hlakileng ka ho fetisisa. Ke tla u hlokomelisa ka tsona haufinyane

polelong ena, ha Allah a rata. Ke se ke ile ka hlokomelisa batho ka tsona lilemong tse fetileng, 'me ka ba hlalosetsa hore ke a mang a mashano a totobetseng le lintho tse se nang 'nete ka ho fetisisa. Ha ke ne ke bona phatlalatso ena ea morao-rao, ke ile ka tsilatsila ho ngola ka eona, ka lebaka la ho hlaka ha bohata ba eona le sebete se seholo sa moqapi oa eona sa ho bua leshano. Ke ne ke sa nahane hore bohata ba eona bo ka amoheloa ke motho leha e le ofe ea nang le kutloisiso e nyenyane feela kapa tlhaho e hloekileng. Empa banab'abo rona ba bangata ba ile ba mpolella hore e thetsa batho ba bangata 'me ba e fetisetsa har'a bona, ha ba bang bona ba e khotsoe; ke ka baka la taba ena ke boneng ho hlokahala ho ba ts'oanang le 'na ho ngola ka eona, ho hlakisa ho hloka 'nete ha eona le hore ke ntho ea mashano e iqapetsoeng e bile e behiloeng holim'a lebitso la Moromuoa oa Allah ﷻ e le hore ho se ke ha eba le ea mong ea ka thetsoang ke eona, 'Me e mong le e mong ea e hlahlobang ka hloko har'a ba nang le tsebo le tumelo kapa ba nang le tlholeho e hloekileng le kelello e nepahetseng; o tla hlokomela hore ke leshano le ho etseletsa ka litsela tse ngata.

Ke ile ka botsa ba bang ba beng ka Sheikh Ahmad eo qoso ena ea bohata e neng e boleloa e tsoa ho eena, ka taba ea lengolo lena la keletso. Ba ile ba mpolella ba re: "Lengolo lena la keletso le qapiloe

'me le qosoa ka bohata ho Sheikh Ahmad; ha a ka a bua mantsoe ana ho hang." Sheikh Ahmad ea boletsoeng o se a hlokahetse khale. Le haeba re ka nka hore Sheikh Ahmad eo, kapa motho e moholo ho eena, a ka be a ile a bolela hore o bone Moprofeta ﷺ torong kapa a ntse a falimehile, 'me Moprofeta a mo file keletso ena, re ne re tla tseba ka bonnete hore o leshano, kapa hore ea ileng a mo bolella joalo ke Satane, eseng Moromuoa ﷺ, ka mabaka a mangata, a mang a 'ona ke ana:

1- Moprofeta ﷺ ha a bonoe ke motho falimehileng ka mor'a lefu la hae ﷺ. Mang kapa mang har'a batho ba hlokanang tsebo ba Masufi ba reng ba bona Moprofeta ﷺ ba ntse ba falimehile, kapa ba reng o tla moketeng oa Mawlid (mokete oa tsoalo ea hae), kapa lintho tse tsoanang le tseo; o entse phoso e mpe haholo, o khelositsoe haholo, o oetse phosong e kholo, 'me o hanana le Qur'ān, Sunnah le tumellano ea litsebi tsa bolumeli.

Hobane kannete bafu ba tla tsoa mabatleng a bona ka Letsatsi la Tsoho feela, eseng lefatšeng lena. Mang kapa mang ea buang se fapaneng le sena ekaba ele raleshano ea hlakileng kapa motho ea fositseng ea khelositsoeng. Ha a tsebe 'nete eo baetapele ba lokileng ba khale ba neng ba e tseba le eo balateli ba Moprofeta oa Molimo ﷺ le balateli ba bona ba lokileng ba neng ba e latela. Molimo ea Phahameng O itse:

{ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾}

{Ebe, kamor'a moo ruri le tla shoa 15

Ebe ruri, ka Letsatsi la Tsoho, le tla tsosoa 16}

[Al-Mu'minun: 15 - 16], Moporofeta ﷺ

o itse:

«أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الْأَرْضُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفِّعٍ».

“Ke 'na oa pele eo lefatše le tla petsoha (le bulehe) bakeng sa hae ka Letsatsi la Tsoho, 'me ke 'na oa pele ea tla etsa bobuelli (shafā'ah), hape ke 'na oa pele eo bobuelli ba hae bo tla amoheloa.” 'Me litemana tsa Qur'ān le li-hadith tse buang ka moelelo ona li ngata haholo.

2- Moporofeta ﷺ ha a bue letho le fapaneng le 'nete, ekaba bophelong ba hae kapa lefung la hae 'me takatso ena e hanyetsa Shari'ah ea hae ka ho hlakileng, ka litsela tse ngata - joalokaha ho tla hlaloso a - 'me Eena ﷺ a ka bonoa torong, Mang kapa mang ea mo bonang torong ka sebopeho sa hae se hlomphehang ehlile o bona eena hobane Satane ha a hlahe ka sebopeho sa hae joalokaha ho boletsoe kahar'a hadith e nepahetseng. Leha ho le joalo, taba ena kaofela e its'etlehile ka tumelo, 'nete, toka, boits'oaro, bolumeli le ho ts'epahala ha ea lorileng le hore na o bone Moporofeta ﷺ

ka sebopeho sa hae kapa ka sebopeho se seng.

Haeba ho ka fihla hadith e tsoang ho Moporofeta ﷺ eo a e buileng nakong ea bophelo ba hae, empa e

sa tle ka tsela ea batlalehi ba tšepahalang, ba lokileng le ba nang le bokhoni ba ho e boloka ka nepo, hadith eo e ke ke ea nkuoa e le bopaki, ebile e ke ke ea sebelisoa e le khang. Kapa haeba e tla ka tsela ea batlalehi ba tšepahalang le ba nang le bokhoni ba ho e boloka, empa e hanyetsana le phetiso ea motho ea ba fetang ka ho hopola le ka ho tšepahala, ka tsela eo ho ke keng ha khoneha ho kopanya liphetiso tsena tse peli, joale e 'ngoe ea tsona e tla be e hlakotsoe (mansūkh) 'me e se ke ea sebelisoa, athe e 'ngoe e tla be e le e hlakolang (nāsikh) 'me e sebelisoa, haeba seo se ka khoneha ho latela maemo a sona.

Empa haeba ho sa khonehe ho li kopanya kapa ho tseba hore na ke efe e hlakotsoeng, joale ho tlameha hore ho lahloe phetiso ea ea nang le ho hopola ho fokolang le toka e tlase, 'me e ahloloe e le hadith e sa tloaelehang (shādh), e sa lokelang ho sebelisoa.

Joale ho tla ba joang ka lengolo la lefa (wasiyyah) leo ho sa tsejoeng motho ea reng o le fetisitse ho tsoa ho Moromuoa oa Allah ﷻ, hape ho sa tsejoe toka ea hae kapa botšepahi ba hae? Boemong bo joalo, ho loketse haholo hore le lahloe, 'me ho se ke ha eloa hloko, leha le ne le se na ntho e khahlanong le Molao oa Islam. Joale ho tla ba joang haeba lengolo leo la lefa le tletse litaba tse ngata tse bontšang hore ke leshano, le hore le qapetsoe

Moromuoa oa Allah ﷻ, hape le kenyelletsa ho qapa melao ea bolumeli eo Allah a sa kang a e lumella?!

Moprofeta ﷺ o itse:

«مَنْ قَالَ عَلَيَّ مَا لَمْ أَقُلْ؛ فَلْيَتَّبِعُوا مَفْعَدَهُ مِنَ النَّارِ».

“Mang kapa mang ea buang leshano ka 'na ka seo ke sa kang ka se bua, a itokisetse sebaka sa hae Mollong.” Ruri, motho ea qapileng lengolo lena la lefa (wasiyyah) a le beha holim'a Moromuoa oa Allah ﷻ o buile seo a sa kang a se bua, 'me o mo qositse ka leshano le hlakileng le le kotsi haholo. Ka hona, o tsoaneloa haholo ke temoso ena e kholo, 'me o lokeloa ke eona haeba a sa potlakele ho baka ho Allah, le ho tsebisa batho hore lengolo lena la lefa ke leshano le qapiloeng holim'a Moromuoa oa Allah ﷻ. Lebaka ke hore mang kapa mang ea jalang leshano har'a batho, a bile a le amahanya le bolumeli, pako ea hae e ke ke ea amoheloa ka botlalo ntle le haeba a e phatlalatsa le ho e pepesa, e le hore batho ba tsebe hore o khutlile leshanong la hae, le hore o ipolela hore o ne a bua leshano. Sena se ipapisitse le polelo ea Allah, Ea Phahameng ka ho Fetisisa:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعُنُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّاهُ فَأُولَٰئِكَ أَثُوبٌ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾﴾

{Ruri, ba patang bopaki bo hlakileng le tataiso

tseo Re li senotseng, kamora hore Re li hlakisetse batho ka har'a Lengolo, bao ke bona bao Allah a ba rohakang, hape ba rohako a ke bohle ba rohakang159

Kantle le ba bakang, ba lokisang litsela tsa bona le ho hlakisa lintho. Bao ke bona bao ke tlang ho ba ts'oarela 'me ke 'na ea Amohelang Pako, Ea Mohau160} [Al-Baqarah: 159 - 160], Kahar'a temana ena e hlomphehang, Molimo Ea Matla 'Ohle O hlakisa hore mang kapa mang ea patang karolo efe kapa efe ea 'nete, pako ea hae hase e nepahetseng ntle le kamor'a tokiso le tlhaloso. Molimo Ea Matla 'Ohle O phethela bolumeli bakeng sa bahlanka ba Hae 'me O phethahatsa mohau oa Hae holim'a bona ka ho roma Moporofeta oa Hae Muhammad ﷺ le seo Molimo A se senotseng ho eena sa molao (Shar'iah) o phethehileng 'me Ha A ka A mo nka ho fihlela kamor'a ho phetheha le ho hlakisoa ha ona joalokaha Eena, Ea Khanyang, A itse:

{...أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ

{دِينًا...}

{... kajeno ke phethetse sebakeng sa lona bolumeli ba lona. 'Me ke phethetse melemo Eaka ho lona ebile ke khethile Islam ele bolumeli ba lona....} [Al-Ma'idah: 3]

Motho ea qapileng takatso ena o bile teng

mengoaha kholo ea lilemo tse leshome le metso e mene (14), a batla ho thetsa batho ka bolumeli bo bocha, bo tlamang hore ba amohelang melao ea bona ba kene Leholimong 'me ba sa amoheleng melao ea bona ba tingoe Leholimo 'me ba kene liheleng. O batla ho etsa takatso ena e qapiloeng e be kholo le ho ba betere ho feta Qur'an kaha o qapile kahar'a eona: hore mang kapa mang ea e ngolang 'me a e romela ho tsoa naheng e 'ngoe ho ea ho e 'ngoe kapa ho tsoa sebakeng se seng ho ea ho se seng, o tla haheloa ntlo ea borena Paradeiseng 'me mang kapa mang ea sa e ngoleng le ho e romela o tla tingoa boemeli ba Moporofeta

ﷺ ka Letsatsi la Tsoho. Lena ke le leng la mashano a mabe ka ho fetisisa le bopaki bo hlakileng haholo ba ho se sebetse ha takatso ena le ho hloka lihlong ha ea e qapileng le boholo ba boits'epo ba hae bo feteletseng tabeng ea ho bua leshano; Hobane mang kapa mang ea ngolang Qur'an e Halalelang 'me a e romela ho tsoa naheng e 'ngoe ho ea ho e 'ngoe kapa ho tsoa sebakeng se seng ho ea ho se seng, ha a ka a fumana tlotla haeba a sa sebetsa ho latela Qur'an e Halalelang, joale ho tla joang hore e fanoe ho mongoli ea qapileng ena le ea e fetisitseng ho tsoa naheng e 'ngoe ho ea ho e 'ngoe? Ea sa kang a ngola Qur'an kapa a e romela ho tloha naheng e 'ngoe ho ea ho e 'ngoe, a ke ke a amohua bobuelli ba Moprofeta ﷺ haeba e le

molumeli ho eena, a bile a latela molao oa hae (Shari'ah). Le leshano lena le le leng feela le fumanehang ho wasiyyah ena le lekane ho bontša hore ke leshano le se nang motheo, le ho senola hore ea le hasantseng ke moqapi oa mashano, o sebete bofokoling ba hae, o sethoto, hape o hole haholo le tsebo ea tataiso eo Moromuoa ﷺ a tlileng le eona.

Ka har'a wasiyyah ena—ntle le tse seng li boletsoe—ho na le lintho tse ling hape, tseo kaofela li bontšang hore ke leshano le se nang motheo. Leha moqapi oa eona a ka hlapanya ka makhetlo a sekete kapa ho feta hore ke 'nete, kapa a ka ipiletsa ka hore a otloe ka kotlo e kholo ka ho fetisisa le tlhokofatso e bohloko ka ho fetisisa haeba a bua leshano, seo se ne se ke ke sa mo etsa ea buang 'nete, leha e le hore wasiyyah eo e ka fetoha ea 'nete. Che! Ka Allah, hape ka Allah, ke a mang a mashano a maholo ka ho fetisisa le a manyala ka ho fetisisa. Re etsa Allah, Ea Halalelang le Ea Phahameng, paki, hammoho le mangeloi a teng le rona, Hape re etsa paki—e leng bopaki boo re tla kopana le Mong'a rona, Ea Tlotlehang le Ea Phahameng, ka bona—hore e mong le e mong oa Mamosleme ea balang lengolo lena a tsebe hore wasiyyah ena ke leshano le qoso e iqapetsoeng khahlanong le Moromuoa oa Allah ﷺ. Allah a tlotlolle ea e iqapetseng, 'me A mo putse ka se motšoanelang.

Ho na le lintho tse ngata tse boletsoeng kahare ho mongolo oa seo ho thoeng ke wasiyyah ena tse bonts'ang hore ke leshano le qapiloeng le hore ha ena motheo, ntle le bopaki bo seng bo boletsoe pejana. Tse ling tsa tsona ke tsena:

Ntlha ea pele: Polelo e teng ho eona e reng: “Hobane ho tloha Labohlano le leng ho isa ho le leng ho shoa batho ba likete tse lekholo le mashome a ts'eletseng (160 000) ba se tumelong ea Islam.” Polelo ena ke leshano hobane e bua ka tsebo ea lisabonoeng tsa Molimo (ghayb). Ts'enolo (wahy) e ile ea khaotsa ho tla ho Moromuoa ﷺ hang ha a hlokahala. Le nakong eo a neng a sa phela, o ne a sa tsebe ka lisabonoeng ntle le tseo Allah A neng A mo senolela tsona. Joale ho ka etsahala joang hore kamor'a lefu la hae ho ka boleloa hore o ntse a tsebahatsa litaba tse joalo tsa ghayb? Sena se tiisoa ke polelo ea Allah Ea Phahameng:

{قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ...}

{E-re: 'Ha ke le bolelle hore matlotlo a Allah a ho 'na, hape ha ke tsebe lisabonoeng (Al-Ghayb)...'} [Al-An'ām 6:50] Le polelo ea Hae Ea Phahameng:

{قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ...}

{E-re: “Ha ho ea teng Maholimong kapa lefats'eng ea tsebang lintho tse patehileng (Ghayb), haese Allah feela...} [An-Naml: 65], 'Me ho hadith e Sahih ho tsoa ho Moporofeta

ﷺ o ile a re:

«يَذَادُ رِجَالٌ عَنْ حَوْضِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَأَقُولُ: يَا رَبِّ! أَصْحَابِي أَصْحَابِي، فَيَقَالُ لِي: إِنَّكَ لَا تَذَرِي مَا أَحَدْتُوا بَعْدَكَ، فَأَقُولُ كَمَا قَالَ الْعَبْدُ الصَّالِحُ: (وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ) [المائدة: ١١٧].»

“Ka Letsatsi la Tsoho ho tla ba le banna ba tla lelekoa letšeng la ka (Al-Hawdh). Ke tla re: ‘Mong`a ka! Ke balateli ba ka! Ke balateli ba ka!’ Ebe ho tla thoe ho `na: ‘Ha u tsebe hore na ba ile ba qapa eng ka mor’a hao.’ Eaba ke bua joalo ka ha mohlanka ea lokileng ‘Īsā/Jesu (Khotso e be le eena) a ile a re:

‘Ke ne ke le paki holim’a bona ha feela ke ne ke le har’a bona. Empa ha U se nkukile (ka lefu), e bile Uena Mohlokomeli oa bona, `me U Paki holim’a ntho e `ngoe le e `ngoe.’ [Surah Al-Mā`idah 5:117].”

Ntlha ea bobeli—har’a lintho tse bontšang ho se be teng ha motheo ha wasiyyah ena le hore ke leshano—ke polelo e ho eona e reng: ‘Ea e ngolang (wasiyyah ena), haeba e le mofutsana Allah o tla mo ruisa; kapa haeba a kolota, Allah o tla mo lefella sekoloto sa hae; kapa haeba a e-na le sebe, Allah o tla mo tsoarela eena le batsoali ba hae ka lebaka la tlhohonolofatso ea wasiyyah ena,’ ho fihlela qetellong. ‘Me lena ke le leng la mashano a maholo ka ho fetisisa, hape ke bopaki bo hlakileng ka ho fetisisa ba hore moqapi oa leshano lena o leshano,

le hore ha a na lihlong ho Allah kapa ho bahlanka ba Hae. Hobane lintho tsena tse tharo ha li fumanehe feela ka ho ngola Qur'an e Halalelang; joale li ka fumanoa joang ho motho ea ngotseng wasiyyah ee ea bohata?! Ha e le hantle, motho enoa ea litšila o batla feela ho ferekanya batho le ho ba thetsa ka wasiyyah ena; e le hore ba e ngole 'me ba itšetlehe ka molemo ona oo a iqapetseng, ebe ba tlohela mabaka ao Allah A a behileng bakeng sa bahlanka ba Hae, ao A entseng hore e be mekhoha e lebisang leruong, ho lefelleng likoloto, le tšoarelong ea libe. Kahoo re batla setšabelo ho Allah khahlanong le lisosa tsa ho lahlehelo ke tataiso, le ho latela litakatso tsa moea le Satane.

Ntlha ea boraro—har'a lintho tse bontšang ho se be teng ha motheo ha wasiyyah ena—ke polelo e ho eona e reng: 'Mang kapa mang har'a bahlanka ba Allah ea sa e ngoleng, sefahleho sa hae se tla fifala lefatšeng lena le Bophelong bo sa Feleng.' Le hona hona ke le leng la mashano a mabe ka ho fetisisa, hape ke e bo bong ba bopaki bo hlakileng ka ho fetisisa ba hore wasiyyah ena ha e na motheo le hore moqapi oa eona o leshano. Ke joang motho ea nang le kelello a ka amohelang hore a ngole wasiyyah ena e tlisitsoeng ke motho ea sa tsejoeng lekholong la leshome le metso e mene la lilemo, ea e qapileng 'me a e abela Moromuoa oa Allah ﷻ, a bolela hore ea sa e ngoleng sefahleho sa hae se tla

fifala lefatšeng lena le Bophelong bo sa Feleng; 'me ea e ngolang o tla ba morui kamora bofutsana, a lefelloe likoloto kamora hore li mo bokelle, 'me a tšoareloe libe tsohle tseo a li entseng?!

Uena Allah, U Halaletse! Sena ke qoso e kholo e iqapetsoeng! Ruri bopaki le 'nete ea lintho li paka hore moqapi enoa oa leshano o leshano, le hore o na le sebete se seholo sa ho theha leshano khahlanong le Allah, 'me ha a na lihlong ho Allah kapa ho batho. Ho na le lichaba tse ngata tse sa kang tsa ngola wasiyyah ena, empa lifahleho tsa bona ha lia ka tsa fifala. Hape mona ho na le bongata bo boholo boo ho seng ea ka ba balang haese Allah feela, ba e ngotseng makhetlo a mangata, empa likoloto tsa bona ha lia ka tsa lefshoa, 'me bofutsana ba bona ha boa ka ba fela. Kahoo re batla setšabelo ho Allah khahlanong le ho kheloha ha lipelo le mafome a libe. Tsena ke litšobotsi le meputso eo Shari'ah e halalelang e sa kang ea e tlisa bakeng sa motho ea ngolang buka e molemo ka ho fetisisa le e kholo ka ho fetisisa, e leng Qur'an e Halalelang. Joale li ka fumanoa joang ho motho ea ngolang wasiyyah ea bohata, e nang le mefuta e fapaneng ea mashano le lipolelo tse ngata tse ka bang har'a mefuta ea ho se lumele (kufr)? Khanya eohle ke ea Allah! O na le mamello e kholo hakaakang ho ea itetang sefuba ho Mo etselletsa ka leshano.

Ntlha ea bone—har'a lintho tse bontšang hore

wasiyyah ena ke leshano le se nang motheo ka ho fetisisa, ebile e le leshano le hlakileng ka ho fetisisa—ke polelo e ho eona e reng: ‘Ea lumelang ho eona o tla pholoso a kotlong ea Mollo, ’me ea e latolang o fetohile ea sa lumeleng (kāfir).’ Le hona ke pontšo ea ho iteta sefuba ka ho fetisisa ho bua leshano, ’me ke a mang a mashano a manyala ka ho fetisisa. Motho enoa ea iqapetseng leshano o bitsa batho bohle hore ba lumele leshano la hae, ’me o bolela hore ka ho etsa joalo ba tla pholoso a kotlong ea Mollo. Hape o bolela hore ea e hanang o fetoha ea sa lumeleng (kāfir). Ka nnete, ka Allah, raleshano enoa o etselletsa Allah ka qoso e kholo haholo, ’me ka Allah o buile se seng ntle le ’nete. Ea lumelang ho eona ke eena ea tšoanelang ho bitsoa ea sa lumeleng (kāfir), eseng ea e hanang; hobane ke qoso e iqapetsoeng, ke leshano le se nang motheo, ’me ha e na ’nete leha e le efe. Re etsa Allah paki hore ke leshano, le hore moqapi oa eona ke raleshano. O batla ho etsetsa batho molao oo Allah A sa kang A o lumella, ’me o kenya ka bolumeling ba bona ntho eo e seng karolo ea bona. Empa Allah O phethile bolumeli ’me A bo phethahalletsa sechaba sena khale, lilemo tse likete tse leshome le metso e mene pele ho qoso ena ea bohata. Kahoo elang hloko, lona babali le bana beso! Hlokomelang ho lumela mashano a tšoanang le ana a iqapetsoeng, ’me le se ke la lumella hore a hasane har’a lona.

Hobane 'nete e na le leseli leo motho ea e batlang a ke keng a le ferekanya. Batlang 'nete ka bopaki ba eona, 'me le botse batho ba nang le tsebo ka lintho tse le ferekanya ng. Le se ke la thetsoa ke likano tsa ba leshano; hobane Iblīs ea rohakiloeng o ile a hlapanyetsa batsoali ba lona Ādam le Hawwā' (Eva) hore o ne a ba eletsa hantle, athe e ne e le eena mothetsi e moholo ka ho fetisisa le raleshano e moholo ka ho fetisisa. Joalokaha Allah A re boleletse ka eena, A re:

{وَقَاسَمُهُمَا إِيَّيْ لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٥١﴾}

{'Me a ba hlapanyetsa (ka Allah), a re: 'Ka nnete 'na ke e mong oa ba le eletsang hantle'} [Al-A'raf: 21]. Mo hlokomeleng le hlokomele le balateli ba hae ba leshano kaha Eena 'moho le bona ba ne ba ena le likano tse ngata tsa mashano, lits'episo tsa bomene-mene le ho ba le mantsoe a hohelang a qhekellang! Ha e le seo moqapi enoa oa leshano a se boletseng mabapi le ho ata ha lintho tse mpe (litlokotsi le bokhopo), seo ke taba e teng kannete. Qur'an e Halalelang le Sunnah e hloekileng li se li lemositse ka tsona ka temoso e matla ka ho fetisisa, 'me ka har'a tsona ho na le tataiso le ho lekana (bakeng sa batho).

Ha e le seo a se boletseng ka matšoao a Letsatsi la Qetello (Ashrāṭ as-Sā'ah), li-hadith tsa Moprofeta ﷺ li hlakisitse lintho tse tla etsahala e le matšoao a

Letsatsi la Qetello, 'me Qur'an e Halalelang le eona e bontšitse tse ling tsa tsona. Mang kapa mang ea batlang ho tseba ka tsona o tla li fumana moo li leng teng libukeng tsa Sunnah le libukeng tsa litsebi tsa tsebo le tumelo. Batho ha ba hloke tlhaloso ea motho ea joalo ea iqapetseng mashano le thetso ea hae, ea kopanyang 'nete le leshano. E se eka Allah A ka ntšireletsa 'na le lona, hammoho le Mamosleme 'ohle, khahlanong le bobe ba bademona, liteko tsa ba khelosang, ho kheloha ha ba khelohileng, le thetso ea lira tsa Allah tse latolang 'nete; e leng ba batlang ho tima leseli la Allah ka melomo ea bona, le ho ferekanya batho ka bolumeli ba bona. Empa Allah O tla phethela leseli la Hae, 'me O tla thusa bolumeli ba Hae, leha lira tsa Allah—e leng bademona le balateli ba bona har'a ba sa lumeleng le ba sa lumeleng boteng ba Allah—li ka hloea seo. 'Me re kopa Allah hore A lokise maemo a Mamosleme, 'me A ba fe tlhohonolofatso ea ho latela 'nete, ho ema ka tieo holim'a eona, le ho baka ho Allah Ea Halalelang libeng tsohle. Ruri, Ke Ea amohelang pako haholo, Ea Mohau, Ea nang le matla holim'a lintho tsohle. Allah O re lekane, 'me Ke Mohlokomeli ea molemo ka ho fetisisa. Ha ho matla kapa bokhoni haese ka Allah, Ea Phahameng ka ho Fetisisa, Ea Moholo ka ho Fetisisa.

'Me thoriso eohle ke ea Allah, Mong'a mafatše 'ohle. Lithapelo le khotso tsa Allah li be holim'a

mohlanka oa Hae le Moromuoa oa Hae, ea tšepahalang le ea nnete; le holim'a lelapa la hae, barutuo ba hae, le balateli ba hae ba mo latelang ka botle ho fihlela Letsatsing la Kahlolo.

Kahlolo holim'a boloi, bonooe le litaba tse amanang le tsona

'Abdul 'Aziz ibn 'Abdullah ibn Baz

Buka ena e hlalosa hore boselamose (boloi) le bonohe li hanetsoe ka har'a Islam, ebile e lemosa khahlanong le ho ea ho baloi le linohe kapa ho ba lumela. E tiisa hore tsena ke liketso tsa kufr tse senyang motho le sechaba. Hape e khothalletsa ho itšetleha ka Allah le ho sebelisa kalafo ea Sharī'ah e kang Ruqyah le Adhkār.

st397v5.0 - 21/07/2026

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque
and the Prophet's Mosque in languages

